შესავალი

მოცემული ანგარიში წარმოადგენს 2015 წლის მეოთხე კვარტლის პერიოდში საქართველოში შიდა მოგზაურობის სტატისტიკურ მიმოხილვას. მონაცემები მოიცავს შინამეურნეობების კვლევის შედეგებს, რომელიც მოწოდებულ იქნა სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ.

შიდა მოგზაურობა არის მოცემულ პერიოდში საქართველოს რეზიდენტების მოგზაურობა ჩვეული გარემოს გარეთ[1], რომლის განმავლობაშიც ისინი ახორციელებენ დანახარჯებს აქტივობებსა და განთავსების საშუალებებზე, რითაც წვლილი შეაქვთ ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარებაში.

გამოცემის მთავარ ინტერესს წარმოადგენს დასვენებისა და რეკრეაციის, ბიზნესის, მეგობრებისა და ნათესავების მონახულების მიზნებთან დაკავშირებული ვიზიტები, ასევე მოგზაურობის განმავლობაში გაწეული დანახარჯები.

შიდა ტურიზმის მნიშვნელობა

შიდა ტურიზმს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს ეკონომიკურ აქტივობასა და დასაქმებაში.

2014 წელს შიდა ტურიზმის დანახარჯების წილმა მსოფლიოში ტურიზმის მთლიან გამოშვებაში 72.5% შეადგინა, ხოლო საერთაშორისო ტურიზმის ანალოგიური მაჩვენებელი მხოლოდ 27.5% იყო[2].

რამდენ ვიზიტს ახორციელებენ შიდა ვიზიტორები?

შიდა ვიზიტორებმა რამდენჯერმე იმოგზაურეს მოცემული პერიოდისათვის. 2015 წლის მეოთხე კვარტლის ჯამური ვიზიტების რაოდენობამ 2.91 მილიონი შეადგინა, რაც 2%-ით ნაკლებია წინა წლის ანალოგიური პერიოდის მონაცემზე (გრაფიკი 1).

გრაფიკი 1: შიდა ვიზიტები 2014-2015 (მილიონი)

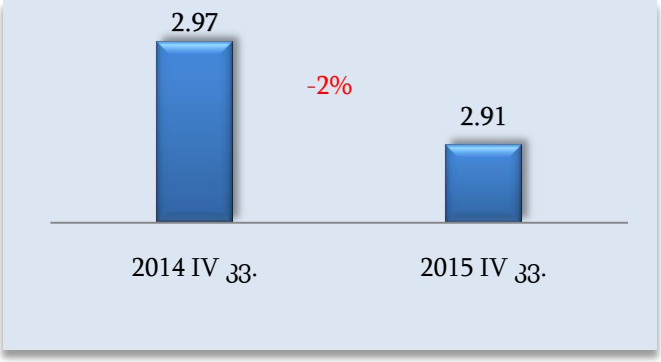

ყველაზე მეტი ვიზიტი თბილისიდან და იმერეთიდან (შესაბამისად 23.2% და 23.1%) დაფიქსირდა, ხოლო დანარჩენ რეგიონებში მცირედი სხვაობა შეინიშნებოდა განხორციელებული ვიზიტების სიხშირის მიხედვით (გრაფიკი 2).

[1] ჩვეული გარემოს გარეთ მოგზაურობის იდენტიფიცირებისთვის ერთდროულად ორი ლოკაციისა და რეგულარობის მეთოდი გამოიყენება. პირველი აღნიშნავს შიდა ვიზიტი განხორციელდა თუ არა მუნიციპალიტეტის გარეთ. მეორე მეთოდი განსაზღვრავს კონკრეტულად ვიზიტის სიხშირეს, თუ შიდა ვიზიტორი სტუმრობს სხვა მუნიციპალიტეტს უფრო იშვიათად ვიდრე ორ კვირაში ერთხელ, ეს ვიზიტი არ განიხილება, როგორც რეგულარული.

[2] World Travel &Tourism Council (2015):"The Economic Impact of Travel & Tourism 2015".

გრაფიკი 2: შიდა ვიზიტები რეგიონების მიხედვით

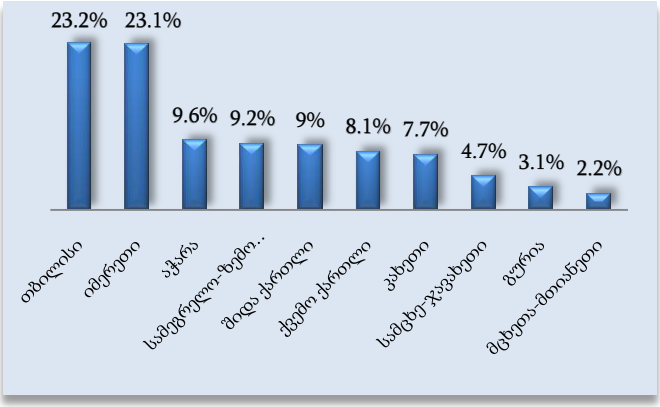

რომელია შიდა მოგზაურობის ძირითადი მიზნები?

შიდა ვიზიტების უმრავლესობა მეგობრებისა და ნათესავების მოსანახულებლად (58%) განხორციელდა. ვიზიტების შედარებით მცირე რაოდენობა დაფიქსირდა შოპინგის (12.4%) და მკურნალობა, გაჯანსაღების (10.8%) მიზნით. მხოლოდ 6.7% შეადგენდა მეორე სახლის მონახულების მიზნით განხორციელებულ ვიზიტებს (გრაფიკი 3).

გრაფიკი 3: ვიზიტის მთავარი მიზანი

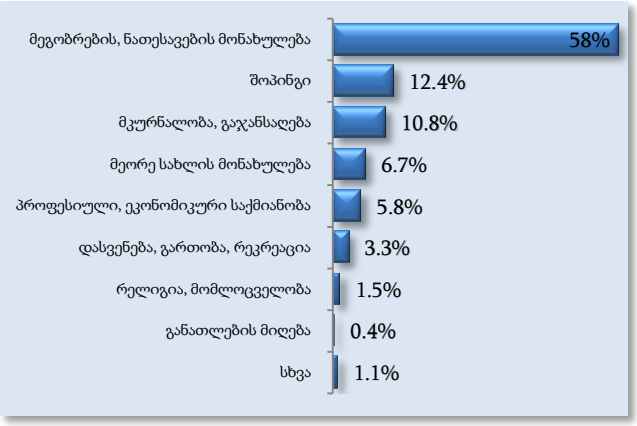

თბილისისა და საქართველოს დანარჩენი ნაწილის რეზიდენტების მიერ განხორციელებული ვიზიტების მთავარ მიზანში გარკვეული სხვაობა შეინიშნებოდა. თბილისიდან არსებული ვიზიტების 8% დასვენების, გართობისა და რეკრეაციის ხასიათის იყო, ანალოგიური მაჩვენებელი საქართველოს დანარჩენი ნაწილისათვის 2%-ია. თბილისიდან ვიზიტების ნახევარზე მეტი (64%) მეგობრების და ნათესავების მოსანახულებლად განხორციელდა. აღნიშნული მაჩვენებელი დანარჩენი საქართველოსათვის 56% იყო (გრაფიკი 4).

გრაფიკი 4: ვიზიტის მთავარი მიზანი რეზიდენტობის მიხედვით

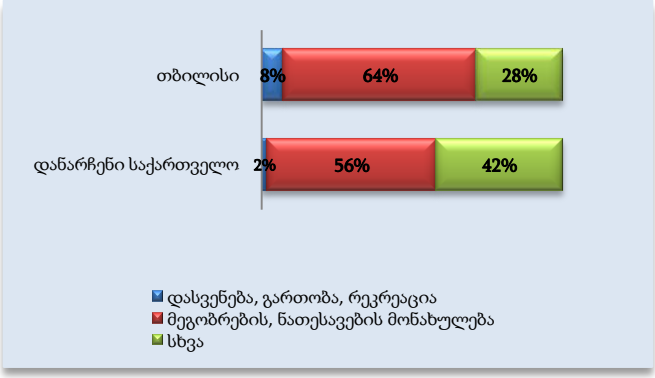

რომელია ტურიზმის პოპულარული აქტივობები?

შიდა ვიზიტორები მოგზაურობისას სხვადასხვა აქტივობებში მონაწილეობდნენ. შიდა მოგზაურების ყველაზე პოპულარულ აქტივობას მეგობრების და ნათესავების მონახულება (67.4%), ადგილობრივი სამზარეულოს და ღვინის დაგემოვნება (20.6%) და შოპინგი წარმოადგენდა (15.6%) (გრაფიკი 5).

გრაფიკი 5: პოპულარული აქტივობები

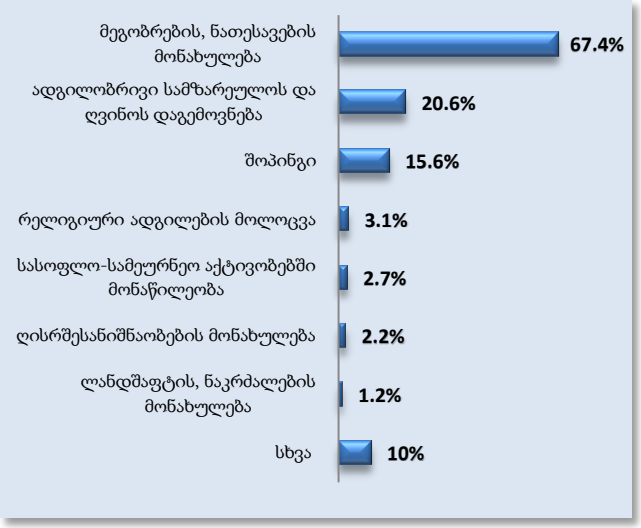

რომელ რეგიონებს სტუმრობენ შიდა ვიზიტორები?

2015 წლის მეოთხე კვარტალში შიდა ვიზიტების 24.8% საქართველოს დედაქალაქში განხორციელდა, შემდეგ მოდის იმერეთი (23%) და აჭარა (10.4%).

დასვენების მიზნით განხორციელებულ ვიზიტებს შორის ყველაზე ხშირად მონახულებადი რეგიონები იყო: სამცხე-ჯავახეთი (23.6%), მცხეთა-მთიანეთი (21.6%) და თბილისი (16.5%) (გრაფიკი 6).

გრაფიკი 6: მონახულებული რეგიონები

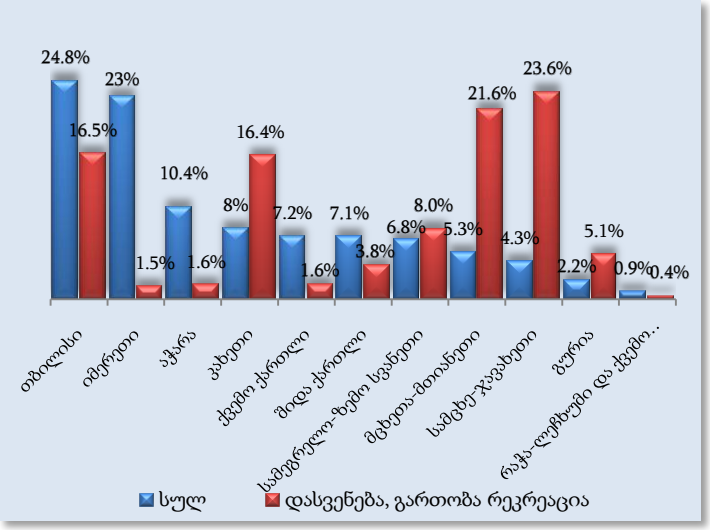

გრაფიკი 7: მონახულებული რეგიონები 2014-2015

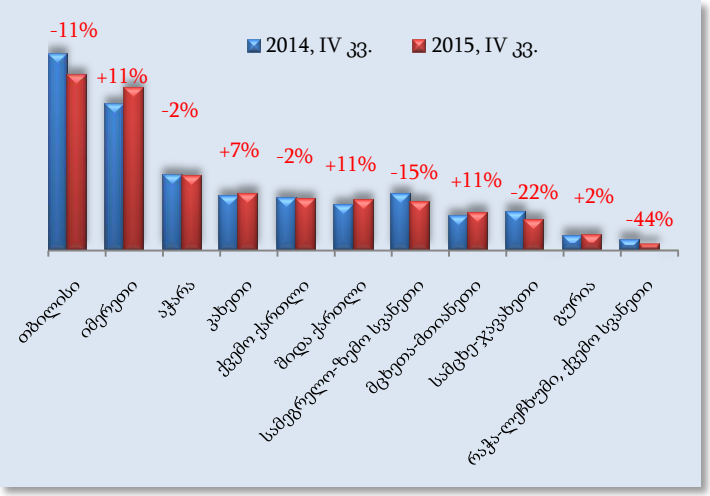

შიდა ვიზიტორებისათვის ყველაზე სასურველ ადგილებს წარმოადგენდა: თბილისი (24.8%), ქუთაისი (9.9%) და ბათუმი (7.7%) (გრაფიკი 8).

გრაფიკი 8: ყველაზე ხშირად მონახულებული ქალაქები

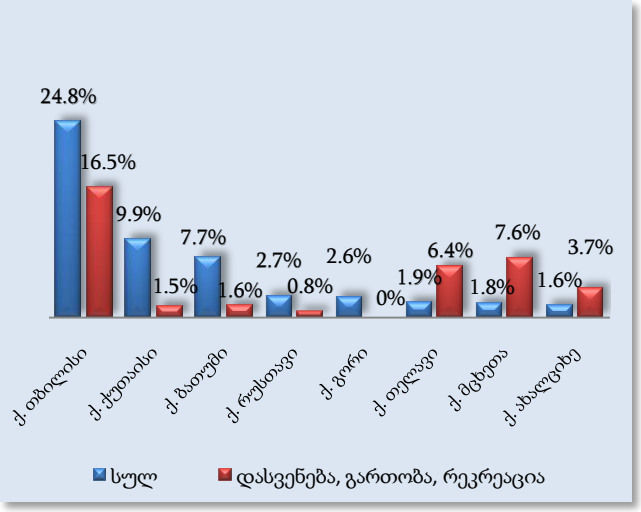

რა ხანგრძლივობით მოგზაურობენ შიდა ვიზიტორები?

2015 წლის მეოთხე კვარტალში ღამისთევების ჯამურმა რაოდენობამ 4.6 მილიონი შეადგინა, ხოლო საშუალო ღამისთევების რაოდენობამ - 2 ღამე. შიდა ვიზიტების 46% მინიმუმ ერთ ღამისთევას მოიცავდა. ვიზიტორები თბილისიდან, სამეგრელო-ზემო სვანეთიდან, აჭარიდან და გურიიდან უფრო მეტი დროით (საშუალო ღამისთევების რაოდენობა - 2 ღამე) მოგზაურობდნენ, სხვა რეგიონებიდან ვიზიტორები კი საშუალოდ 1 ღამით ჩერდებოდნენ (ცხრილი 1).

ცხრილი 1: საშუალო გაჩერების ხანგრძლივობა

რეზიდენტობის ადგილი	საშუალო ხანგრძლივობა
თბილისი	2
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	2
აჭარა	2
გურია	2
იმერეთი	1
ქვემო ქართლი	1
კახეთი	1
სამცხე-ჯავახეთი	1
მცხეთა-მთიანეთი	1
შიდა ქართლი	1

განათლების მიღების მიზნით განხორციელებული ვიზიტების საშუალო ხანგრძლივობა 4 ღამეს შეადგენდა, ხოლო მეორე სახლის მოსანახულებლად განხორციელებული ვიზიტების საშუალო ხანგრძლივობა იყო 3 ღამე.

რომელი ინფორმაციის წყაროებით სარგებლობენ შიდა ვიზიტორები?

საქართველოში მოგზაურობის დაწყებამდე ვიზიტორებმა დანიშნულების ადგილის შესახებ ინფორმაცია სხვადასხვა წყაროდან მოიძიეს. აღსანიშნავია, რომ მათ უმეტეს ნაწილს (89.3%) უკვე მოეპოვებოდა ინფორმაცია წინა ვიზიტიდან, მოგზაურთა 25.4%-მა კი ინფორმაცია მეგობრებისა და ნათესავებისგან მიიღო (გრაფიკი 9).

გრაფიკი 9: ინფორმაციის წყარო

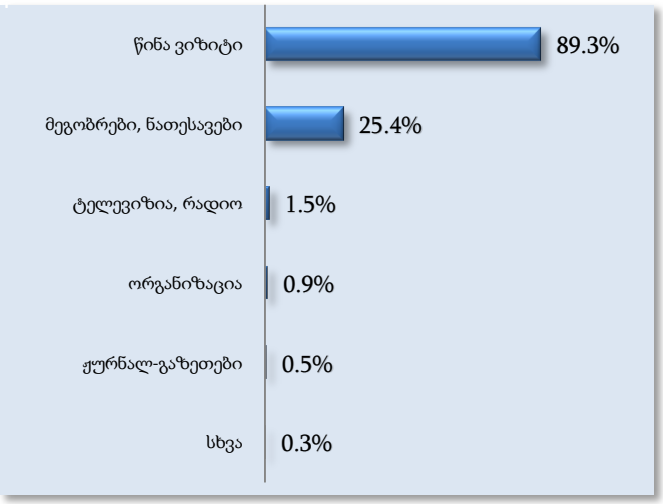

როგორია შიდა მოგზაურების სქესობრივ-ასაკობრივი პროფილი?

შიდა ვიზიტორების 54%-ს ქალები წარმოადგენდნენ, ხოლო 46%-ს - კაცები. 45-54 ასაკის კატეგორია შიდა ვიზიტორების ყველაზე დიდ ნაწილს (20%) შეადგენდა. შემდეგ მოდის 35-44 ასაკის (19%) და 25-34 ასაკის კატეგორია (18%) (გრაფიკი 10).

გრაფიკი 10: შიდა ვიზიტორების ასაკობრივი პროფილი

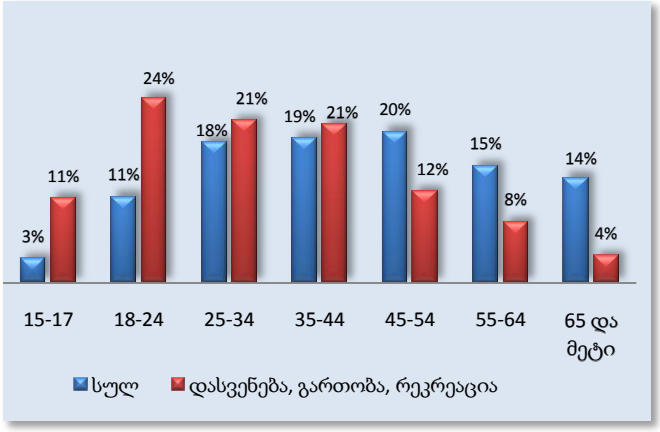

რომელი განთავსების საშუალებებში ათევდნენ ღამეს შიდა ვიზიტორები?

შიდა ვიზიტორებმა ვიზიტისას გატარებული მთლიანი ღამისთევების ჯამური რაოდენობის 69% მეგობრის, ნათესავის სახლში გაატარეს. 22% - საკუთარ სახლში, 3% კი ნაქირავებ ბინაში. დასვენების მიზნით მოგზაურმა ვიზიტორებმა მთლიანი ღამისთევების რაოდენობის 42% მეგობრის, ნათესავის ბინაში გაატარეს, 26% - სასტუმროში, ხოლო 23% - ნაქირავებ ბინაში გაატარეს (გრაფიკი 11).

გრაფიკი 11: განთავსების საშუალებები

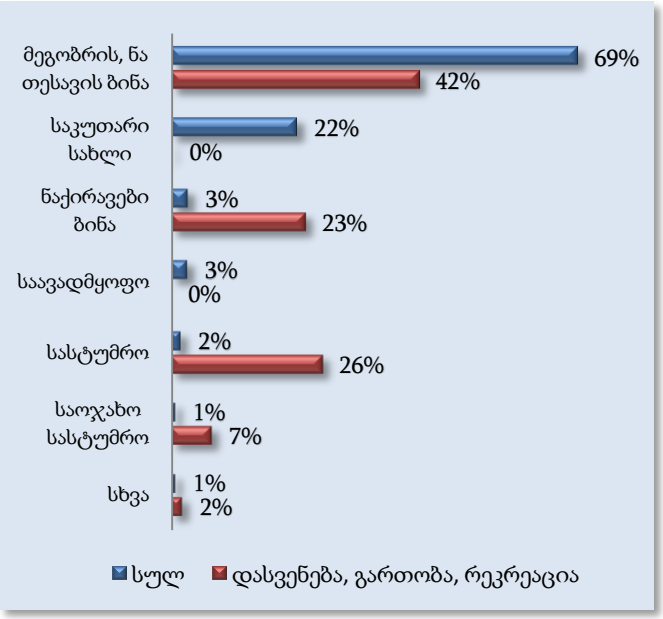

ვისთან ერთად მოგზაურობენ შიდა ვიზიტორები?

შიდა ვიზიტორების 51% მარტო მოგზაურობს, შემდეგ მოდის ოჯახთან/ნათესავებთან ერთად მოგზაური ვიზიტორების კატეგორია (40%) (გრაფიკი 12).

გრაფიკი 12: ვიზიტის თანმხლები პირი

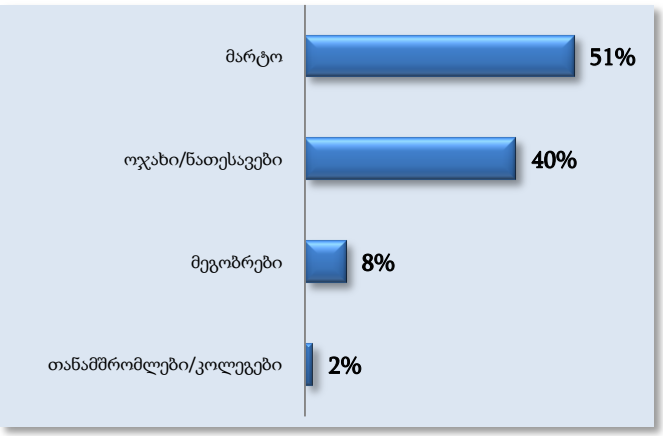

რამდენს შეადგენს შიდა ვიზიტორების განხორციელებული დანახარჯები?

შიდა ვიზიტორების მიერ განხორციელებული დანახარჯების ჯამური მაჩვენებელი 317 მილიონ ლარს აღემატებოდა, ხოლო ერთი ვიზიტისას გაწეული საშუალო დანახარჯი 109 ლარს შეადგენდა.

დანახარჯების ყველაზე დიდი წილი საყიდლებზე დაფიქსირდა (103 მილიონ ლარზე მეტი, მთლიანი ხარჯების 33%). ასევე მნიშვნელოვანი წილით იყო წარმოდგენილი საკვები და სასმელი (22%, 70 მილიონ ლარზე მეტი). ტრანსპორტირებაზე გაწეული დანახარჯები კი 19%-ს შეადგენდა. განთავსების საშუალებებზე შიდა ვიზიტორებმა მთლიანი დანახარჯის მხოლოდ 2% გასწიეს (5 მილიონზე მეტი) (ცხრილი 2).

ცხრილი 2: დანახარჯები

კომპონენტები	მთლიანი ხარჯი ლარი (x1000)	დანახარჯის წილი
საყიდლები	103,214	33%
საკვები და სასმელი	70,031	22%
ტრანსპორტი	60,434	19%
განთავსების საშუალება	5,337	2%
რეკრეაცია, კულტურული აქტივობები	1,633	1%
სხვა	76,806	24%

ვინ არიან შიდა ვიზიტორები ეკონომიკური აქტივობის მიხედვით?

შიდა ვიზიტორების უმრავლესობა წარმოადგენდნენ დაქირავებულ მომუშავეებს. შიდა ვიზიტების 27% სწორედ მათ მიერ განხორციელდა. შემდეგ მოდის უმუშევრებისა (19%), პენსიონერების (15%) და თვითდასაქმებულების (15%) კატეგორია (გრაფიკი 13).

გრაფიკი 13: შიდა ვიზიტორების ეკონომიკური აქტივობა

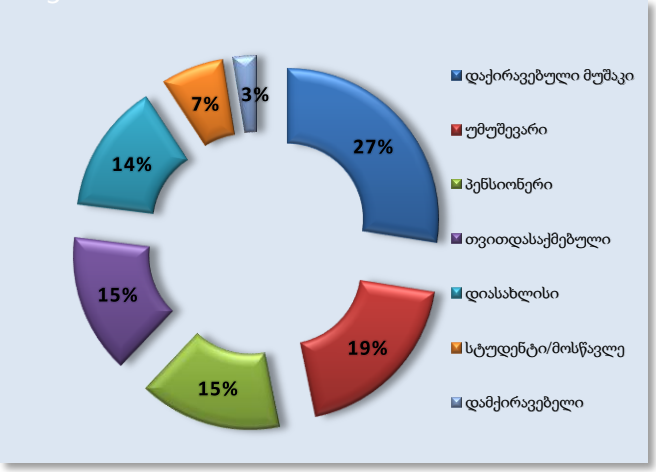

ანგარიში მომზადდა საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის კვლევებისა და დაგეგმვის სამმართველოს მიერ.

ტელ: +995 322 43 69 99 (30)

ელ. ფოსტა: infostatistics@gnta.ge